

SŁOWNIK BIOGRAFICZNY KRAJOZNAWCÓW POLSKICH

WYKAZ ZGŁOSZONYCH OSÓB

Antepowicz Jerzy (1930–2015) – krajoznawca, harcerz, artysta muzyk; wiceprezes Oddziału PTTK „Mazowsze”. Organizator imprez i kursów turystyki pieszej i krajoznawczych, do których programów wносił treści patriotyczne i artystyczne. Skupiał się na działalności wśród młodzieży szkolnej i harcerzy.

Banaczyk Mieczysław (1926–2020) – członek honorowy PTTK, wiceprzewodniczący Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK, prezes Oddziału PTTK Ursus.

Bartynowski Stanisław (1857–1923) – herbu Bończa inżynier chemik, współtwórca Muzeum Przemysłowego w Rzeszowie.

Braun Juliusz (1904–1990) – prawnik, ekolog, działacz PTTK w Katowicach, Częstochowie i Kielcach, członek honorowy PTTK.

Bułhak Jan (1876–1950) – wybitny artysta fotograf, teoretyk, krytyk i publicysta. Określany mianem „ojca polskiej fotografii”

Butrym Stefan (1924–2018) – kustosz Muzeum Stefana Żeromskiego, współtwórca Muzeum Bolesława Prusa, przewodnik, regionalista.

Chętnik Adam (1885–1937) – etnograf, muzealnik, badacz Kurpi, Puszczy Zielonej, autor prac krajoznawczych.

Chętnikowa Zofia (1883–1950) – nauczycielka, kustosz zbiorów Muzeum Krajoznawczego PTK w Nowogrodzie.

Chmieleńska Amelia Maria (1868–1936) – etnografka, działaczka krajoznawcza, współzałożycielka Oddziału PTTK w Łowiczu, członek honorowy PTK, założycielka Muzeum Etnograficznego w Łowiczu.

Chyżewski Adam (1936–2011) – nauczyciel akademicki, doktor inżynier, działacz turystyczny.

Ciołek Gerard (1909–1966) – wybitny znawca ogrodów zabytkowych, badacz krajobrazów naturalnych i kulturowych.

Czarnowski Adam (1918–2010) – fotografik, kolekcjoner, autor książek.

Czeraszkiewicz Jan (1867–1924) – adwokat, nauczyciel, działacz krajoznawczy. Prezesem Oddziału Łódzkiego PTK. Patron Oddziału Łódzkiego PTTK.

Dołęga-Chodakowski Zorian (1784–1825) – archeolog, historyk, autor opracowań o charakterze krajoznawczym.

Doniec Waldemar (1922–2010) – działacz turystyki górskiej i fotografii krajoznawczej w PTTK, członek honorowy PTTK.

Fularski Leszek (1921–2007) – krajoznawca, publicysta, historyk turystyki górskiej, autor wielu opracowań i publikacji. Członek ZG PTTK, członek honorowy PTTK.

Gawarecki Henryk (1912–1989) – historyk sztuki, bibliofil, autor wielu opracowań i artykułów dotyczących Lublina i Lubelszczyzny.

Gądor Józef (1936–2011) – gleboznawca, krajoznawca, członek honorowy PTTK, dyrektor Muzeum Regionalnego w Puławach.

Gąsiorowski Zygmunt Jarosław (1875–1944) – nauczyciel, społecznik, krajoznawca, współzałożyciel pierwszego prowincjonalnego oddziału PTK w Suwałkach, propagator krajoznawstwa wśród młodzieży szkolnej.

Gloger Zygmunt (1845–1910) – badacz narodowej kultury, współzałożyciel i pierwszy prezes PTK.

Goetel Walery (1889–1972) – przyrodnik, podróżnik, współtwórcą przygranicznych parków narodowych: Tatrzańskiego, Pienińskiego oraz Babiogórskiego.

Grad Zdzisław (1924–2001) – wieloletni sekretarz Oddziału PTTK "Mazowsze", znawca gór, członek komisji egzaminacyjnej dla Przodowników Turystyki Pieszej.

Gzella Alojzy Leszek (1932–2024) – dziennikarz, redaktor, publicysta i historyk prasy lubelskiej, autor książek o obronie Lublina w 1939 roku, taternik.

Hoffman Karol (1855–1937) – współzałożyciel PTK i jego pierwszy wiceprezes, autor pionierskich opracowań krajoznawczych, literat, dziennikarz.

Hofman Stanisław (1949–2024) – historyk, autorytet w dziedzinie wiedzy o historii Piaseczna i okolic, przewodnik, twórca grupy Poszukiwaczy Historii Piaseczna, a także autor i współautor książek związanych z historią Piaseczna. Pasjonat wycieczek połączonych z historycznymi opowieściami. Wytyczył, opracował i zrealizował historyczne szlaki turystyczne w lasach chojnowskich.

Hubicka Marta (1877–1925) – nauczycielka, krajoznawczyni, prezeska w Oddziale PTK w Kielcach.

Hunek Józefa (1911–2022) – inicjatorka powstania wielu kół i klubów w Lublinie, aktywnie działała w Komisji Historii i Tadcji ZW, członek honorowy PTTK.

Jabłoński Edward (1942–2011) – dr nauk przyrodniczych, krajoznawca, publicysta. Członek ZG PTTK, członek GKR, instruktor krajoznawstwa Polski, inicjator ustanowienia odznak krajoznawczych, członek honorowy PTTK.

Janczykowski Kazimierz (1888–1972) – etnograf, geograf i regionalista chełmski.

Janowski Aleksander (1866–1944) – pionier krajoznawstwa, współzałożyciel PTK.

Kaleniewicz Eugenia (1908–1999) – polska lekarka i działaczka społeczna, krajoznawca. Założycielka Oddziału PTTK w Warcie. Członek honorowy PTTK.

Kaliszuk-Stankowiak Kazimierz (1932–2015) – Naczelny Inspektor Straży Ochrony Przyrody, przewodniczący i wiceprzewodniczący Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK.

Klimko Jerzy (1925–1911) – nauczyciel, krajoznawca, żeglarz, prezes suwalskiego Oddziału PTTK, członek honorowy PTTK, autor przewodnika i opracowań krajoznawczych.

Kłosiński Teofil (1879–1963) – rzeźbiarz, z zawodu kolejarz, działacz ostrowieckiego Oddziału PTK.

Kosterski-Spalski Władysław (1892–1973) – współtwórca Muzeum PTK w Kielcach, zasłużony na polu ochrony zabytków, członek honorowy PTTK

Kowalczewski Sylwester (1902–1975) – kustosz Muzeum PTK w Kielcach, nauczyciel, autor przewodników turystycznych.

Kraszewski Józef Ignacy (1812–1887) – jego pierwsze książki dotyczyły historii i walorów krajoznawczych Kresów Wschodnich.

Kremser Fryderyk (1930–1995) – artysta fotograf, uhonorowany tytułem Artiste FIAP (AFIAP). Członek Związku Polskich Artystów Fotografików. Wieloletni przewodniczący Komisji Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK

Krygowski Władysław (1906–1998) – prawnik, znawca polskich gór, członek PTT i PTTK, autor przewodników.

Kulwiec Kazimierz (1871–1943) – przyrodnik, krajoznawca, pedagog, prezes i współzałożyciel PTK oraz „Ziemi”, członek honorowy PTK.

Linenburg Stanisław (1862–1931) – społecznik, prezes suwalskiego oddziału PTK, współinicjator Muzeum Ziemi Suwalskiej.

Luto Józef (1940–2014) – krajoznawca, żeglarz, prezes suwalskiego Oddziału PTTK, inicjator czasopisma krajoznawczego „Jaćwież”.

Makieła Kazimierz (1951–1921) – honorowy przewodnik Turystyki Pieszej i Turystyki Górskiej z uprawnieniami na 15 regionów; aktywny organizator wycieczek i rajdów pieszych, w szczególności po Puszczy Kampinoskiej. Prowadził liczne obozy wędrownie, zwłaszcza dla młodzieży po Beskidach i Sudetach.

Martusewicz Tadeusz (1935–2016) – geodeta, krajoznawca. Kustosz Muzeum Geodezji; aktywny działacz, członek ZG PTTK i członek honorowy PTTK.

Massalski Edmund (1886–1977) – wybitny krajoznawca, członek honorowy PTTK.

Mazurski Krzysztof (1946–2016) – geograf, krajoznawca, autor przewodników, członek honorowy PTTK.

Novak Zygmunt (1897–1972) – architekt, architekt krajobrazu, krajoznawca.

Orłowicz Mieczysław (1881–1959) – krajoznawca i popularyzator turystyki, autor licznych przewodników.

Pajdowski Mikołaj (1891–1975) – żołnierz Legionów, krajoznawca, społecznik, autor przewodników i opracowań krajoznawczych

Papierski Mieczysław (1920–2002) – propagator krajoznawstwa i turystyki na Opolszczyźnie, honorowy członek PTTK.

Patkowski Aleksander (1880–1942) – twórca polskiego regionalizmu, wiceprezes Rady Głównej PTK, redaktor „Ziemi”.

Patkowski Aleksander (1890–1942) – twórca regionalizmu polskiego.

Patla Antoni (1897–1977) – założyciel Muzeum Regionalnego w Suwałkach, prezes suwalskiego Oddziału PTTK, inicjator utworzenia Suwalskiego PK, autor opracowań krajoznawczych o Suwalszczyźnie.

Podgórski Roman (1913–1999) – członek Zarządu i Prezydium Zarządu Oddziału PTTK „Mazowsze”. Honorowy przewodnik Turystyki Pieszej.

Połujański Aleksander (1814–1966) – leśnik, popularyzator wiedzy leśnej, krajoznawca, autor pierwszego przewodnika po płn.-wsch. Polsce: Wędrówki po guberni augustowskiej w celu naukowym odbyte

Puchalski : Włodzimierz (1909–1979) – przyrodnik, autor klasycznych już dziś książek takich jak „Bezkrwawe łowy”.

Radwan Mieczysław (1889–1968) – twórca Oddziału PTK w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Ratajski Mirosław (1947–2024) – krajoznawca, inicjator wielu imprez dla dzieci i młodzieży, przewodnik, członek ZG PTTK, wieloletni prezes Oddziału PTTK w Piotrkowie Trybunalskim.

Rawita-Witanowski Michał (1859–1943) – farmaceuta, regionalista, krajoznawca.

Ryń Zdzisław Jan (1938–2022) – profesor medycyny, podróżnik, zdobywca gór Europy i Ameryki Południowej, dyplomata.

Samoć Janusz (1935–1922) – współzałożyciel i wieloletni prezes Klubu Ochrony Przyrody „Kampinos”; instruktor ochrony przyrody. Prezes Oddziału PTTK „Mazowsze”. Organizator wycieczek przyrodniczych, w szczególności na terenie Kampinoskiego PN.

Skibiński Stanisław (1919–1980) – autor licznych artykułów o tematyce historycznej, archeologicznej, etnograficznej i przyrodniczej ziemi chełmskiej.

Sławińska Aleksandra (1910–1999) – członek założyciel i pierwsza prezes Oddziału PTTK „Mazowsze”.

Staszewski Kazimierz (1897–1968) – pedagog, krajoznawca, publicysta. Założyciel i pierwszy prezes Oddziału PTK Pabianice. Sekretarz Generalny ZG PTK, członek ZG PTTK, członek honorowy PTK.

Stępniaowski Zygmunt (1945–2021) – propagator krajoznawstwa wśród młodzieży, prezes ostrowieckiego Oddziału PTK.

Thugutt Stanisław (1873–1941) – polityk, wicepremier, działacz PTK.

Tokarski Mieczysław (1947–1913) – krajoznawca, przewodnik, kolekcjoner, znawca historii regionu, autor artykułów o tematyce krajoznawczej.

Twaróg Barbara (1926–2023) – autorka licznych opracowań krajoznawczych, członek honorowy PTTK.

Twaróg Zbigniew (1924–2020) – autor licznych opracowań krajoznawczych, członek honorowy PTTK.

Uszyński Kazimierz (1931–2006) – autor opracowań o zachodnim Podlasiu, głównie okolicach Ciechanowca; założyciel skansenu w Ciechanowcu.

Wardyńska Wanda (1884–1972) – społeczniczka, działaczka PTTK w Ostrowcu Św.

Wardyński Adam (1866–1937) – społecznik, filantrop, działacz PTK w Ostrowcu Św.

Wągrowski Tomasz (1950–2010) – wybitny przewodnik, organizator imprez o charakterze patriotycznym.

Wdowiak Szymon (1934–2013) – geolog, alpinista, dziennikarz, autor setek artykułów zamieszczanych głównie w miesięczniku „Światowid”.

Węgrzynowicz Leopold (1881–1960) – polski nauczyciel i krajoznawca, propagator krajoznawstwa wśród młodzieży, publicysta krajoznawczy.

Wgrzynowicz Jacek (1922–1994) – wiceprezes ZG PTTK, przewodniczący Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, członek honorowy PTTK.

Wieczorek Edward (1954–2022) – krajoznawca, kierownik RPK, członek honorowy PTTK.

Wisznicki Mikołaj (1870–1954) – malarz, ułan, działacz PTK i projektant odznaki PTK.

Wiśniewski Jan, ks. (1876–1943) – muzeolog, autor prac krajoznawczych.

Włoszek Szymon Tadeusz (1843–1933) – założyciel i kustosz Muzeum PTK w Kielcach, członek honorowy PTK.

Wyszkowski Marek (1930–2005) – pasjonat i popularyzator historii Lublina, autor wielu publikacji krajoznawczych, współautor przewodnika.

Zaruski Mariusz (1867–1941) – taternik, autor opracowań o poznawaniu Tatr oraz początkach taternictwa i ratownictwa górskiego.

Zboiński Andrzej (1935–2006) – prezes Oddziału PTTK „Mazowsze”, założyciel klubu „Matragona”, zdobywca kilku dziewiczych szczytów w masywie Lahul w Himalajach (m.in. KR2, 6194 m), inicjator i wielokrotny organizator maratonów pieszych w Puszczy Kampinoskiej.

Zborowski Juliusz (1888–1965) – profesor, etnograf, lingwista, dyrektor Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem.

Zwolińska Jadwiga (1909–1998) – artystka fotografik, działaczka ZG PTTK, Komisji Ochrony Przyrody.

Zwoliński Tadeusz (1893–1955) – kartograf, speleolog, autor przewodników po Zakopanem, członek PTT i PTTK.

Zwoliński Stefan (1900–1982) – brat Tadeusza, speleolog, fotografik, autor przewodników.

Żmudziński Janusz (1930–2021) – ekonomista, publicysta, turysta, krajoznawca, działacz społeczny. Wiceprzewodniczący Komisji Krajoznawczej i przewodniczący Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK. Autor i współautor wielu publikacji krajoznawczych, głównie z terenu Mazowsza. Redaktor naczelny rocznika „Ziemia”. Członek honorowy PTTK.

Żuławski Wawrzyniec (1916–1957) – muzyk, taternik, autor książek o poznawaniu Tatr.